

СЕКЦІЯ «СУЧАСНІ КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ Й ОСВІТІ»

УДК: 338. 3

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ

*Мороз Т. О., кандидат економічних наук, асистент
Миколаївський національний аграрний університет*

В сучасних умовах трансформації економіки України ефективно функціонування банківської системи є актуальною необхідністю. Успішне виконання функцій банківськими установами потребує удосконалення їх розвитку, постійного внутрішнього та зовнішнього моніторингу, використання передових інформаційних технологій.

Інформатизація банківської діяльності автоматизує розрахунково-касове обслуговування, кредитні, депозитні та валютні операції, фондові операції, розрахунки за допомогою пластикових карток, бухгалтерські функції, маркетинг, менеджмент, фінансові операції в рамках міжнародного банківського бізнесу. Інформаційні технології в банківській сфері вирішують два головні завдання:

- підтримка існуючих бізнес-процесів;
- розвиток банківської діяльності шляхом впровадження нових програмних продуктів.

Широкий спектр інформаційних технологій банківської сфери України умовно можна поділити на фронт-офісні (front office) – забезпечують автоматизацію бізнес-процесів взаємодії із клієнтами; бек-офісні (back office) автоматизують операції, пов'язані з оформленням, супроводом та виконанням угод, реєструють всі операції клієнта в базі даних банку; мідл-офіс (middle office) ведуть фінансово-управлінський облік та забезпечують інформаційну безпеку і взаємодію між всіма підрозділами.

Найбільш перспективним напрямом розвитку інформаційних технологій банку є дистанційне обслуговування, яке дає можливість здійснювати операції без фізичної присутності клієнта в банку. В Україні успішно функціонують системи «клієнт-банк», «інтернет-банк», домашній банк, телебанк, мобільний банк та WAP-сервіс.

Важливою для ефективного розвитку банку є фронт-офісна технологія CRM-система (Customers Relationship Management – управління взаємовідносинами з клієнтами) – це комп'ютерна програма, що реалізує принципи клієнтоорієнтованої роботи. Використання системи дає змогу провести сегментацію клієнтів з подальшим збереженням найбільш цінних із

них, підвищити ефективність залучення нових клієнтів, створити комплексну систему маркетингу та продаж, знизити витрати і підвищити продуктивність праці, що внаслідок збільшує прибутки банку.

В сучасній банківській сфері недостатньо використовується бек-офісна технологія документообігу, що пов'язано з відсутністю загальної інфраструктури аналогічних процесів та недосконалому нормативно-правовому регулюванні. На українському ринку систем електронного документообігу найбільш конкурентними є: ДІЛО, Megapolis.DocNet, MasterDoc, FossDoc.

Масштабне використання переваг новітніх технологій в Україні здійснив Національний банк України. Створена система міжбанківських розрахунків «Система електронних платежів» функціонує в країні більше 10 років і визнана одною з найефективніших в Європі. Система роздрібних платежів «Національна система масових електронних платежів» – внутрішня багатомітентна платіжна система, в якій розрахунки за товари та послуги, одержання готівки та інші операції здійснюються за допомогою банківських платіжних старт-карток, що є носієм копії фінансової інформації [1].

Перспективним шляхом подальшого розвитку банківської системи України є широкомасштабне залучення банків до Національної системи масових електронних платежів, що в подальшому зменшить готівковий обіг; розширення інфраструктури прийому платіжних карток, сприяння розвитку кобрендових карток (НСМЕП+ Visa/Master Card); створення єдиної інфраструктури прийому міжнародних і національних карток.

Актуальним залишаються питання розвитку інформаційних кіосків, які забезпечують користувачів повний набір банківських послуг за допомогою інтернет та мобільного банкінгу в цілодобовому режимі.

Вирішення потребують аспекти правового регулювання та інформаційної безпеки банківської діяльності. Створення базового законодавства, що регламентує роботу юридичних і фізичних осіб в мережі Інтернет, сферу електронних фінансових послуг та діяльність електронних платіжних систем, має забезпечити учасникам інтернет-банкінгу надійний захист від шахрайства.

Отже, аналіз особливостей розвитку банківських інформаційних технологій показав, що перспективою їх розвитку є поширення дистанційного банківського обслуговування серед користувачів і самих установ, поступовий перехід до електронного документообігу. Вирішення проблем пов'язаних з підвищенням рівня розвитку можливо лише при взаємодії банківської системи, держави та наглядових органів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Інструкція про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті // Постанова Правління НБУ від 16.08.2006 р. № 320. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1035-06>.